

Välkommen till webbformuläret för samrådet gällande Arbetsprogram med tidtabell samt Översikt väsentliga frågor för Södra Östersjöns och Västerhavets vattendistrikt!

Nu har du möjlighet att tycka till om vilka frågor som är prioriterade att arbeta med inom förvaltningen av grundvatten, sjöar, vattendrag och kustvatten! Genom att skicka in dina samrådssynpunkter har du en möjlighet att påverka inriktningen på det arbete som ska genomföras de närmaste åren, innan förvaltningsplan, åtgärdsprogram och miljö kvalitetsnormer för perioden 2021-2027 fastställs i slutet av 2021.

I det här formuläret kan du enkelt besvara de frågor som finns i [samrådsmaterialet](#) samt motivera dina svar. Formuläret är öppet för alla så länge samrådet pågår, det vill säga fram till och med 30 april. Om du vill [lämna synpunkter på annat sätt kan du läsa i missivet](#) om hur du gör.

Alla är så klart välkomna att svara på samrådet, men målgruppen som vi vänder oss till i första hand är kommuner, länsstyrelser och vattenråd.

Formuläret är indelat efter hur samrådsmaterialet ser ut, med kapitelhänvisningar. I varje avsnitt kommer de frågor som vattenmyndigheterna gärna vill ha svar på, men självklart önskar vi också synpunkter på om det saknas väsentliga frågor utöver de som har prioriterats.

Tack för att du deltar! Dina synpunkter är viktiga.

Om du vill veta närmare [hur vi tar om hand inkomna synpunkter](#) kan du läsa om det på vår webbplats.

Inledande uppgifter om dig/din organisation.

Samtliga uppgifter på den här sidan är obligatoriska och måste fyllas i.

Namnet på organisationen jag representerar: (skriv privatperson om du inte tillhör någon organisation)

Gullspångsälvens vattenråd och vattenvårdsförbund

Jag som lämnar uppgifterna heter:

Matilda Norberg

Min epostadress (dina svar kommer att skickas till den här adressen (som en pdf-fil) när du klickar på Skicka!)

matilda.norberg@karlskoga.se

Ange vilket/vilka vattendistrikt du/organisationen tillhör:

Södra Östersjöns vattendistrikt

Västerhavets vattendistrikt

Har du/din organisation deltagit vid något samrådsmöte?

- Ja
 Nej

Arbetsprogram med tidtabell - Var med och påverka!

Läs gärna kapitel 3 i samrådsmaterialet inför att du besvarar frågorna.

Saknas någon information för att du eller din organisation ska kunna föra fram synpunkter?

- Ja, det här saknas Nej

Vilka samhällssektorer och vilka målgrupper tycker du eller din organisation är viktigast för vattenmyndigheterna att möta?
Motivera gärna svaret.

Att föra en dialog med alla de som berörs av frågor kring vattenförvaltningen är väsentligt för att åtgärderna ska bli verklighet och få genomslagskraft. Det går inte riktigt att säga att den ena aktören är viktigare än den andra. Kommunerna behöver stöd från vattenmyndigheten i genomförande av åtgärdsprogrammen, ägare av vattenkraft och skog ingår bland aktörer som kan behövas mer fokus på. Medborgarna är viktiga för att skapa förståelse för frågorna och bred genomslagskraft. Att samverka på det lokala planet sker genom vattenråd känns naturligt, då vi arbetar med vattnets gränser och alla som berörs av ett ARO då kan medverka. Vi ser gärna att VR som samverkanslänk utvecklas ytterligare framöver.

Hur kan vi utveckla samverkansformerna ytterligare? Motivera gärna ditt svar!

Att skapa tydliga samverkansvägar är viktigt. Idag kan en verksamhet eller kommun få information och inbjudan till samverkan från länsstyrelsen, miljösamverkan, nationella myndigheter, vattenråd osv. Det kan bli informations?overload?. Att skapa tydliga kanaler för verksamheter och kommuner känns viktigt i det kommande arbetet. Inte nödvändigtvis genom att bygga ytterligare ett system, utan genom att samordna de system som finns. Det behöver också vara ett aktivt samverkande. Hänvisning till hemsidor och nyhetsbrev eller inbjudan till samverkansmöten osv är viktiga för de som söker information eller aktivt vill medverka, men det är svårt att få genomslag den vägen till de som inte inser att de behöver samverkan och information i dess frågor. Aktivt uppsökande behövs, att synas!

Översikt väsentliga frågor

Läs gärna kapitel 4 i samrådsmaterialet. De kommande frågorna utgår ifrån detta kapitel.

4.2 Prioriteringar för vattenarbetet

Vilka vattenförekomster tycker du eller din organisation att vi ska prioritera för att uppnå god status eller potential till 2027? Ge gärna exempel med geografisk koppling. Prioriteringen behöver göras inom de juridiska förutsättningar som finns idag.

Prioritering av vattenförekomster bör göras genom ?där det ger störst nytta?. Utifrån tex vatten som utpekats som värdefulla. Vi ser det som viktigt att man i prioriteringsarbetet utgår från ett nationellt perspektiv där vissa områden kan ha fler prioriterade vatten än andra, dvs regioner ska inte behöva peka ut ett visst antal vatten, utan behovet och miljönyttan ska får styra. Det är svårt för GVR att rakt av i det här samrådet ange vilka vatten som ska prioriteras eftersom vi verkar i ett stort område (5050km²). Vi ser det snarare som att vattenrådet kan vara med i arbetsgrupper och vara bollplank i tex länsstyrelsernas arbete med statusklassificering etc. På så sätt tas den lokala kunskapen omhand i processen att ta fram MKN och statusklassningar.

Vilken/vilka prioriteringsgrund/-er är allra viktigast för dig eller din organisation?

- Skydd av tillgång och kvalitet för dricksvatten.
- Åtgärder mot prioriterade ämnen.
- Utpekade skyddade områden som N2000, särskilt värdefulla vattenv
- Vattenberoende samhällsviktig verksamhet.
- Vattenberoende näringsverksamhet av nationell betydelse.
- Vattenberoende näringsverksamhet av regional betydelse.
- Uppfylla internationella avtal.
- Uppfylla Sveriges miljö kvalitetsmål.

Annan/andra prioriteringsgrund/-er.

I vårt avrinningsområde ser vi det som prioriterat att skapa fria vandringsvägar utan att för den skull omkullkasta möjligheten till hållbar energianvändning. Vi har flera exempel i ARO där miljönytta har gått att kombinera med vattenkraften.

Motivera gärna ditt svar!

4.3 Det är nu nästa åtgärdsprogram förbereds!

Hur vill du eller din organisation att nästa åtgärdsprogram ska vara när det gäller åtgärder riktade till länsstyrelser respektive kommuner?

- Åtgärdsprogrammet ska vara regionalt anpassat
- Åtgärdsprogrammet ska vara samma för hela landet
- Annat, beskriv kortfattat

Motivera gärna ditt svar!

Vi ser det som viktigt med nationella åtgärder för att det ska gå att få ett genomgripande nationellt arbete med vägledning etc, samt möjligheten att jämföra mellan olika områden. Vi ser också värdet av ett regionalt åtgärdsprogram där åtgärderna berör mer och därför får större genomslagskraft. Vi önskar ett nationellt åtgärdsprogram som bryts ned på regional nivå och anpassas till de förutsättningar som råder i regionen. Utöver frågan om regionalt/nationellt utformade åtgärder vill GVR påtala vikten av stöd till mindre kommuner som har stora åtgärdsbehov tex när det gäller flera stora ARV eller många enskilda avlopp. Resursmässigt blir det tungt för en liten kommun att bära detta.

Hur vill du eller din organisation att underlaget till nästa åtgärdsprogram ska vara när det gäller åtgärdsförslag i VISS?

- Velmotiverade möjliga åtgärdsförslag per vattenförekomst i VISS
- schablonmässiga beräkningar som ger utrymme för mer lokal åtgärdsplanering

Motivera gärna ditt svar!

Vi anser att de velmotiverade åtgärderna i VISS är ett bra alternativ att fortsätta med. Till att börja med tolkades dessa som bindande men successivt håller vattensverige på att lära sig hur man kan förhålla sig till åtgärdsförslagen i VISS. Vi ser det som olyckligt att då ändra system igen. Bättre då att satsa än mer på att tydliggöra åtgärdsförslagets syfte. Om det blir mer schablonberäkningar är det lätt att tappa bort vilka verkliga åtgärder som behövs. Vi har vid flera tillfällen haft stor nytta av åtgärdsförslagen i VISS där vi kunnat presentera dessa som ett förslag och sedan haft diskussionsunderlag till frågor som ?kan vi göra så, eller är ett annat sätt bättre??

Har du eller din organisation förslag på nya typer av åtgärder och vilka som behöver genomföra dem?

- Ja
- Nej

Vi tar tacksamt emot dina/era förslag!

Vi ser det som viktigt att även kulturmiljön finns med som en faktor. Kulturmiljöerna i tex anslutning till kraftverk och dammar är en viktig del av vårt kulturarv, och ett hänsynstagande till dessa behövs när åtgärder för att nå MKN för vatten genomförs.

4.4 Effektiva åtgärder inom jordbruket

Vilka ytterligare incitament och styrmedel anser du eller din organisation behövs för att nödvändiga åtgärder inom jordbrukssektorn ska kunna genomförs i tid? Ge exempel.

Eftersom problemen med övergödning är relativt begränsade i Gullspångsälvens avrinningsområde har vi inte tagit ställning till de frågor som berör detta.

Vilka synergier och andra effektiviseringsmöjligheter anser du eller din organisation finns inom befintlig finansiering av åtgärder inom jordbrukssektorn? Ge exempel.

Hur tycker du eller din organisation att åtgärdsinsatser i jordbruket ska prioriteras om finansieringen är begränsad? Ge förslag och motivera gärna ditt förslag.

I vilka samverkanssammanhang tycker du eller din organisation att vattenmyndigheternas insats gör störst skillnad?

4.5 Vandringshinder i distrikten

Hur ska vattenmyndigheterna prioritera vilka vattendrag som behöver åtgärdas först, dvs. hur lyfter vi fram "rätt" vattendrag i både miljö kvalitetsnormer och åtgärdsprogram? Motivera gärna ditt svar!

Vi ser vikten av att satsa på utpekade värdefulla vatten (tex nationellt särskilt värdefulla) där stammar av laxfisk, flodpärlmussla m.fl. arter kommer försvinna om åtgärder inte genomförs. Vi ser positivt på tex de samverkansprojekt som finns eller är på väg att startas upp när det gäller tex Klarälvsaxen, och Gullspångslaxen för att kunna nå hög miljöhänsyn i dessas tidigare utbredningsområden. Det prioriteringsunderlag som arbetats fram nationellt, där hänsyn till miljö och energiproduktion viktas, ser vi som värdefullt. Vi ser också vikten av att i det kommande åtgärdsprogrammet ta hänsyn till den lagrådsremiss och kommande proposition om ändring av miljöbalken m.m. som är på gång. På lokal nivå arbetar vattenrådet med prioritering av vattendrag där det finns ett intresse och i samverkan med lokala verksamhetsutövare, för att skapa förståelse och villighet att genomföra åtgärder. GVR efterfrågar inventering av vandringshinder såsom vägtrummor för att kunna avgöra hur stort åtgärdsbehov som finns när det gäller annan fysisk påverkan än kraftverk och dammar. Vi ser också en risk med att regleringsdammar och mindre icke vattenkraftdammar hamnar utanför lagstiftningen och kvarstår som tillsynsområde enligt miljöbalken. Risken är att det uppstår parallellsystem och tillsynsinsatser från Länsstyrelsen där de kraftproducerande dammarna hamnar inom en lagstiftning och de mindre/herrelösa inom en annan.

Hur kan vattenmyndigheterna göra underlag och kunskaper tillgängliga på ett bättre sätt för de som berörs? Beskriv och motivera!

VISS ser vi som ett bra verktyg och det är tydligt när all information är samlad på ett ställe. Det går alltid att hänvisa till VISS och det blir mer och mer ett självklart ställe för informationsinhämtning. Många anser det lite krångligt att använda så fortsatta satsningar på utbildning är viktigt. Och kanske ha VISS-guider som man kan vända sig till?

Vilket underlag och vilken kunskap finns i samhället i övrigt som behöver tas in i vattenförvaltningen? Beskriv och motivera!

Vi vill understryka vikten av det lokala perspektivet, vi ser själva att när lokala aktörer får komma till tals och deras kunskap lyfts och tas hänsyn till så blir åtgärdsarbetet mycket lättare, långsiktigare och hållbarare.

4.6 Vattenbrist hanteras i kommande åtgärdsprogram

Vilka åtgärder anser du eller din organisation krävs för framtida hushållning och återbruk av vatten? Ge oss gärna förslag på viktigt förebyggande arbete eller åtgärder.

GVR ser riskerna med vattenbrist med stor oro. Under 2017 tömdes flera sjöar i ARO pga vattenbristen i Örebro, vilket har aktualiserat frågan. Ett extremår ger andra förutsättningar än normalår. Åtgärder som behövs omfattar att tydliga reservvattenalternativ finns och att samhällsplaneringsprocessen inkluderar dessa frågor så vi inte hamnar i exploateringslägen där vattentillgången äventyras på något sätt. I dessa åtgärder behöver hänsyn även tas till extremåren och inte bara normalläget. Vi ser också behovet av att se över hur dricksvattnet används. Vad händer tex med industriprocessvatten om det blir vattenbrist? Är det kanske lönt att bygga isär vissa system i vissa lägen?

Var behövs särskilda insatser för att hålla kvar vatten på land som infiltrerar ner till grundvattnet?

I de områden där det finns en utpekad översvämningsrisk, genom översvämningskarteringar som genomförts, har ofta många våtmarker dikats ur. Genom att återinrätta våtmarker i dessa områden hålls vatten kvar i systemen och kan infiltrera ned till grundvattnet, samtidigt som översvämningsriskerna minskas. Naturligtvis är områden i närheten av vattentäkter prioriterade. Även ett aktivt brukade/skötta dammar med moderna miljötillstånd som tar hänsyn till MKN, spelar en positiv roll för utjämning och hantering av höga flöden.

4.7 Vattnets värde behöver tydliggöras

Vilket fokus anser du eller din organisation är mest betydelsefullt för att bäst beskriva vattnets värde inför arbetet med åtgärdsprogram 2021-2027? Motivera gärna ditt svar!

Vi i GVR inser komplexiteten i frågan och anser inte att vi har kunskaperna att ange bästa sätt att ta fram underlag till eller beräkna vattnets värde. Vi vill dock understryka vikten av att göra just detta och ta fram en ekonomisk analys. Många är överens om att vattnets värde är ovärderligt, men i jämförelse med andra värden är det lätt att vattnets värde tas för givet eller glöms bort i tex samhällsplanering och utvecklingsprojekt. Genom att ha något konkret värde beräknat, gärna på både övergripande och lokal nivå synliggörs vattnets värde. Vår önskan är åtgärder i det kommande programmet som syftar till att beräkningar verkligen genomförs, och att det tas fram underlag för när och hur dessa typer av beräkningar behöver göras.

Vilka analyser behöver vattenmyndigheterna göra för att motivera både miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram? Motivera gärna ditt svar!

Se föregående svar

Vilken information behöver vattenmyndigheterna ta fram eller sammanställa för att bättre kunna beskriva samhällets nytta av rent vatten och vatten av tillräcklig mängd? Finns informationen redan hos någon aktör?

Se föregående svar

4.8 Mer kunskap behövs om nya miljögifter

Vad tycker du eller din organisation borde göras för att öka kunskapen om miljögifter och dess effekter? Ge gärna förslag!

När det gäller miljögifter saknas mycket underlag för att kunna göra rimliga och väl underbyggda bedömningar av MKN och status. Utökad miljöövervakning behövs! Ett lämpligt tillvägagångssätt är att genomföra screeningar där resultaten används för att planera den fortsatta miljöövervakningen. Samarbete mellan VVF och nationell och regional miljöövervakning är relevant för att få så mycket som möjligt ut av dyra analyser.

Vilken typ av åtgärder för att förebygga effekter av miljögifter skulle du eller din organisation vilja föreslå till nästa åtgärdsprogram? Ge gärna förslag!

På samma sätt som för andra miljöproblem behövs åtgärder som innebär både övervakning för att veta hur omfattande problemen är, myndighetsutövning för att ställa krav på ansvariga, informationsinsatser samt samverkansinsatser för att skapa smidiga processer för att minska miljöpåverkan från miljögifter.

Tack för att du tagit dig tid och lämnat dina samrådssynpunkter! De är värdefulla för oss! Om du är intresserad av [hur vi tar om hand inkomna synpunkter](#) kan du läsa om det på vår webbplats.

Dina svar kommer automatiskt att skickas som en pdf-fil till den epostadress du lämnade i början.

Om du även vill skriva ut dina svar: Klicka på knappen "Skriv ut svaren!" innan du klickar på "Skicka".